

Begroting 2016

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief 2016.....	1
Verplichte paragrafen.....	6
Programmabegroting.....	8
Toelichting programmabegroting.....	9
Bijlage I: bijdragen gemeenten 2016	14
Bijlage II: fonds Recreatie en Toerisme	15
Bijlage II-I: wijziging in verband met bezuiniging.....	16
Bijlage III: investeringsstaat.....	17
Bijlage IV: meerjarenraming 2015-2019	18
Bijlage V: begrotingsgegevens ten behoeve van het BBV	19

Begroting 2016

1. Algemeen

Voor u ligt de begroting voor het dienstjaar 2016.

Het Recreatieschap Drenthe voert zowel financieel als inhoudelijk een beleid gericht op effectiviteit en efficiency. Dankzij dit beleid is het bestuur er in geslaagd de exploitatiekosten voor 2016 gelijk te houden aan de raming voor 2015.

De basis voor de raming van prijsgevoelige budgetten bestaat uit het actuele prijspeil van eind 2014.

2. Bezuiniging

Algemeen is het Recreatieschap Drenthe er steeds in geslaagd om – met de voor deze kleine organisatie forse bezuinigingen van de afgelopen jaren – op een goede, verantwoorde maar ook initiatiefrijke wijze te blijven functioneren.

Het is van belang erop te wijzen, dat de beïnvloedbare kosten bij een kleine organisatie als het Recreatieschap Drenthe zeer beperkt zijn. Veel kosten zijn structurele kosten, zoals de kosten voor huisvesting, salaris, verzekering en accountant en zijn in principe niet of slechts zeer moeilijk te wijzigen.

Dit betekent, dat de verwerking van normale kostenstijgingen binnen de begroting dient plaats te vinden om op de nullijn te kunnen blijven.

De loonkosten maken een zeer groot deel uit van de exploitatiebegroting van het Recreatieschap Drenthe. Periodieke stijgingen en verplichtingen vanuit de CAO zijn dus ook dit jaar binnen de begroting 2016 verwerkt zonder kostenverhogende effecten.

Om dit alles te kunnen realiseren is binnen de exploitatiebegroting alleen al een bezuiniging van zo'n 7% gerealiseerd. Dit, ten laste van de nog beïnvloedbare kosten, zoals bureaunkosten en onderhoud.

Het niveau van deze beïnvloedbare kosten en met name de post onderhoud daalt daarbij wel naar een – in onze optiek – risicovol minimum. Immers meer en meer bewegwijzering en bebording wordt ten laste van deze post onderhouden. Te denken valt hierbij aan de bewegwijzering van het fietsknooppuntensysteem, de ATB routes, bebording hunebedden, bebording Geopark, toiletgebouwen recreatievaart, enzovoort.

Een verdere verlaging van de post onderhoud zal de staat van deze voor toerisme in Drenthe zo belangrijke voorzieningen tot een onaanvaardbaar niveau kunnen aantasten.

Door het Algemeen Bestuur is in 2013 besloten om voor 2014 en de volgende jaren te komen tot een bezuiniging van 10% en een extra bezuiniging (€ 2.500,- per gemeente) op het fonds voor Recreatie en Toerisme. Dit is een structurele bezuiniging.

Hierdoor zijn de kosten van het Recreatieschap Drenthe met zo'n 13% verminderd!

Het Recreatieschap Drenthe heeft met haar zeer beperkte personeelsformatie van slechts 7,47 fte een uiterst effectieve inzet weten te bereiken met zeker voor de gemeenten positieve effecten. Zowel projectmatig als ook financieel.

Fonds

Jaarlijks wordt door de Drentse gemeenten een bedrag voor dit fonds beschikbaar gesteld. Dit bedrag is gebaseerd op een – in de gemeenschappelijke regeling verankerde - component in samenhang met de dagrecreatie (een vaste bijdrage per gemeente) en een variabele component gebaseerd op de toeristische overnachtingen in een gemeente.

Met andere woorden: een deel van de toeristenbelasting wordt feitelijk via het Recreatieschap Drenthe ingezet.

De omvang van het fonds was in 2014: € 237.573,-

Zoals uit de jaarrekening 2014 blijkt is via het fonds een zeer effectief beleid mogelijk, waardoor een groot aantal investeringen mogelijk zijn.

In 2014 voor een totaalbedrag van € 2.087.249,-

Inzet

In de jaren 2009 – 2014 heeft het fonds meegeholpen aan een investering in het Drents recreatief/toeristisch product van circa € 25 miljoen.

Dankzij het fonds zijn onder andere de aanleg en onderhoud van fietspaden, het project Internationaal Geopark de Hondsrug, voorzieningen voor de vaarrecreatie, toeristische ontwikkelingen in het landelijk gebied, ontwikkelingen dagrecreatie, poorten nationale parken, realisatie ATB routes, realisatie fietsknooppuntensysteem en de instandhouding van de recreatieve voorzieningen van Staatsbosbeheer op een actieve en snelle wijze ondersteund. Met behulp van de inzet van subsidiemiddelen is op alerte wijze ingespeeld op wensen vanuit de overheid en het bedrijfsleven.

Het is mogelijk gebleken projecten in gang te zetten die anders niet, in beperktere omvang of met een veel langere aanlooptijd zouden zijn gerealiseerd. Uit reacties van zowel gemeenten, bedrijfsleven als ook uit eigen constatering is duidelijk dat het fonds volop aan zijn doelstelling beantwoordt: het op effectieve en efficiënte wijze zorgen voor vernieuwing en stimulering van Recreatie en Toerisme in Drenthe en Ooststellingwerf.

3. Nieuwe ontwikkelingen 2016 – 2018

a. Personeel

In 2016 staat de organisatie van het Recreatieschap Drenthe voor een belangrijke wijziging. Deze wijziging betreft het terugtreden van de heer H. Hartog als directeur en de benoeming van een opvolger. Gelet op de lange periode waarin de heer Hartog actief is geweest bij het Recreatieschap Drenthe kan worden gesteld, dat hiermee naar verwachting een nieuwe fase wordt ingezet. Verwacht kan en mag worden, dat door de per 1 januari 2016 te benoemen nieuwe directeur het beleid van het Recreatieschap Drenthe wordt voortgezet als ook nieuwe impulsen zal krijgen. De heer Hartog zal als projectcoördinator/adviseur nog gedurende vooralsnog 1 jaar aan het Recreatieschap Drenthe verbonden blijven.

b. De economie

Met een landelijk totaal van circa € 65 miljard aan recreatief/toeristische bestedingen is de recreatief/toeristische sector een van de belangrijkste van de Nederlandse economie. Na woning, medische zorg en voeding komt deze sector op de vierde plaats qua bestedingen.

Toerisme is ook in toenemende mate van economische betekenis voor Drenthe en voor de lokale economie. Uit het Ecorysrapport 2014: 'Toerisme in Drenthe trekt aan...' blijkt dat in Drenthe/Ooststellingwerf € 985 miljoen wordt omgezet. Dit betekent een werkgelegenheid van zo'n 18.000 arbeidsplaatsen. Toerisme kent als een van de weinige sectoren een groei in werkgelegenheid!

Ook voor de leefbaarheid van het platteland is Recreatie en Toerisme van belang. Veel voorzieningen als dorpswinkels en cafés zouden zonder toeristische inkomsten zijn verdwenen.

Het is van belang dat de kwaliteit van het toeristisch product Drenthe op peil blijft en verbeterd wordt. Samenhang en herkenbaarheid ten aanzien van het recreatief/toeristisch product is essentieel.

Het regionale en gemeentelijke recreatief/toeristisch product is zeer gedifferentieerd, zowel aan de aanbodzijde als aan de vraagzijde. Naast de overheid zijn er meerdere aanbieders met veelal uiteenlopende doelstellingen, commercieel en niet-commercieel, die elk weer verschillende doelgroepen bedienen. Het gaat er uiteindelijk om dat de kwaliteit van het aanbod door de gemeenten zo goed mogelijk wordt afgestemd op de wensen en behoeften van de bijbehorende doelgroepen. Een actief marketing- en promotiebeleid is hierbij eveneens een belangrijke randvoorwaarde.

Om de concurrentie met andere regio's het hoofd te kunnen bieden is een constante kwaliteitsverbetering en upgrading van het aanbod nodig. De kwaliteit van dat aanbod moet zo goed mogelijk worden afgestemd op de wensen en behoeften van de verschillende doelgroepen. Dit vraagt om voortdurende investeringsimpulsen om bij te kunnen blijven en niet achterop te raken.

Drenthe en Ooststellingwerf beschikken over voldoende potentie om meer dan gemiddeld te profiteren van een aantal trends op recreatief/toeristisch gebied. Dit geldt met name voor de waardering van rust en ruimte bij de verregaande verstedelijking in de Randstad en de daaruit voortvloeiende vraag naar zowel actieve beleving van natuur en landschap als ook de toenemende belangstelling voor cultuurhistorie.

De specifieke Drentse/Ooststellingwerfse situatie, waarbij sprake is van vooral kleinere recreatief/toeristische bedrijven, maken het voor het bedrijfsleven echter moeilijk snel en in voldoende mate te kunnen investeren. Zowel kwaliteit van hardware (gebouwen/voorzieningen) als software (promotie/marketing/ opleidingen) vragen hierom.

Op provinciaal niveau blijft een actieve rol van zowel overheden als bedrijfsleven dringend gewenst. De gemeenten in Drenthe en Ooststellingwerf werken op een goede wijze samen binnen het Recreatieschap Drenthe.

De eenheid van het product als ook de samenhang in beleid en voorzieningen is essentieel.

De toeristische markt is niet alleen omvangrijk (vrijtijdsbestedingen vormen direct na elementaire levensbehoeften als voeding, huisvesting en medische verzorging de belangrijkste post in de particuliere consumptie) maar ook sterk in beweging. De markt is minder voorspelbaar en meer gesegmenteerd geworden. Internet gaat een steeds grotere rol vervullen en het gedrag van de consument is grilliger. Daarnaast is er sprake van een overaanbod in de overnachtingsaccommodaties.

Voor de lokale overheid is het belangrijk inzicht te hebben in de dynamiek van de recreatief/toeristische markt. (Zij is namelijk zowel aanbieder van specifieke voorzieningen als ook (in het bijzonder) voorwaardenscheppend). Bovendien is de recreatief/toeristische bedrijfstak van groot belang voor de regionale inkomensvorming, de werkgelegenheid en de leefbaarheid in het landelijk gebied.

Dit betekent dat met name de gemeentelijke overheid binnen de recreatief/toeristische markt een actief beleid moet voeren. Om een regio aantrekkelijk en leefbaar te houden is het van essentieel belang dat duidelijk een stimulans uitgaat vanuit de gemeenten (randvoorwaarden en eisen geformuleerd worden).

Het Recreatieschap Drenthe heeft hierbij tot nu toe een belangrijke spilfunctie gehad en speelt al een groot aantal jaren een aanjagende en uitvoerende rol bij de nieuwe ontwikkelingen in de vrijetijdseconomie van Drenthe.

c. Het recreatief/toeristisch product

Juist Recreatie en Toerisme zijn bij uitstek beleidsterreinen waarbinnen gemeenten in het belang van de gemeentelijke ontwikkeling actief beleid kunnen ontwikkelen.

Een (niet onbelangrijk) bijkomend aspect is dat het merendeel van de kosten voor instandhouding van de openbare recreatieve infrastructuur en de realisatie van nieuwe voorzieningen voor rekening van de gemeenten komt.

Planologisch zijn de gemeenten verantwoordelijk. De promotie van Drenthe behoort niet tot de directe taak van het Recreatieschap Drenthe. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met Marketing Drenthe en Tourist Info Drenthe. De laatste jaren wordt steeds meer de nadruk gelegd op de kwaliteit en samenhang van de Drentse vrijetijdsvoorzieningen. Elke toerist brengt weer geld en werk met zich mee. Voor de toerist en recreant bestaan er geen gemeentegrenzen. Het Recreatieschap Drenthe zet zich hier ten volle voor in. Wil er daarnaast sprake zijn van een eenduidig en kwalitatief goed ontwikkelde vrijetijdssector dan dient er sprake te zijn van duidelijke samenhang en afstemming tussen de diverse gemeenten.

Dit geldt niet alleen voor routegebonden recreatie maar tevens voor alle zaken die van belang zijn voor Recreatie en Toerisme in Drenthe. Intergemeentelijke samenwerking ten aanzien van Recreatie en Toerisme is dan ook een keiharde noodzaak. Op deze manier kunnen alle Drentse gemeenten en ondernemers optimaal profiteren van de recreatieve en toeristische bestedingen. De samenwerking binnen het Recreatieschap Drenthe geeft hieraan een goede basis.

d. Algemene trends

Per saldo zijn de belangrijkste trends voor de toekomst als volgt weer te geven:

- marktfragmentatie, dat wil zeggen een voortdurende toename van het aantal marktsegmenten en het uiteenlopen van de wensen en verwachtingen van de diverse doelgroepen;
- een toenemende vraag naar kwaliteitsproducten, goede service en dienstverlening;
- een toenemende vraag naar producten en diensten, toegesneden op een ouder publiek;
- toenemend belang van internet binnen de sector op alle gebieden;
- vanwege de toenemende concurrentie tussen recreatief/toeristische regio's wordt een goed en informatief promotiebeleid, een overzichtelijke weergave van de diverse mogelijkheden, samenwerking en een correcte beeldvorming in de promotie onontkoombaar;
- het ontstaan van een grotere mobiliteit en de individualisering van de vakanties;
- een trend naar het ondernemen van meer kortere vakanties per jaar;
- een toenemende belangstelling voor het cultuurhistorisch erfgoed;
- meer aandacht voor actieve/sportieve, gezondheid ondersteunende, educatieve, milieubewuste en natuurlijke vormen van vrijetijdsbesteding;
- de toenemende aandacht voor de combinatie toerisme en zorg;

e. Beleid 2016-2019

In het kader van de begroting 2016 is het goed stil te staan bij de ontwikkelingen in de volgende jaren. Ook in de recreatief/toeristische sector is de problematische economische ontwikkeling van ons land voelbaar.

Naar nu blijkt is echter juist de recreatief/toeristische sector in toenemende mate van belang voor de lokale economie.

Om de concurrentiepositie van onze regio te waarborgen is het van groot belang om de ontwikkeling van een samenhangend beleid op het gebied van Recreatie en Toerisme en een toename van de investering in de kwaliteit van het recreatief/toeristisch product en de promotie en marketing hiervan te waarborgen. Dit zowel in relatie tot de gemeenten, als ook in relatie tot de provincie Drenthe.

Een goede afstemming van het beleid is essentieel om de positie van Drenthe en Ooststellingwerf maar ook Noord-Nederland, in de recreatief/toeristische markt vast te houden.

Gelet op de veranderingen in de landbouw is de sector Recreatie en Toerisme in toenemende mate van belang voor de leefbaarheid van het platteland. Naar de toekomst toe valt het te verwachten dat mede in het licht van de crisis, Recreatie en Toerisme een nog belangrijkere bijdrage zal gaan leveren aan de Drentse economie en de werkgelegenheid. Echter ook in de toeristische sector heeft de economische crisis zondermeer gevolgen. Door de inzet van het Recreatie Expert Team is gebleken, dat door het actief meedenken met bedrijven er sprake kan zijn van een vernieuwde dynamiek binnen het bedrijfsleven. In 2016 en verder zal dan ook moeten worden gezien of de nu gekozen aanpak via het Recreatie Expertteam een vervolg verdient.

Extra investeringen in kwaliteit en verbreding van het toeristisch/recreatieve product vanuit de overheid is dan ook van groot belang. De uitkomsten van het Ecorys onderzoek 2014 naar de stand van Recreatie en Toerisme in Drenthe en Ooststellingwerf: 'Toerisme in Drenthe trekt aan' geven alle reden het belang van de sector en derhalve de activiteiten van het Recreatieschap Drenthe voor de economie op waarde te schatten.

Voor het verder ontwikkelen van een effectief gemeentelijk beleid is het Recreatieschap Drenthe, ook landelijk gezien, een belangrijk en uniek instrument.

4. Slot

Recreatie en Toerisme spelen zich in hoofdzaak op gemeentelijk niveau af. Hierbij valt te denken aan (het ontwikkelen van voorzieningen, zoals fietspaden, dagrecreatieterreinen, parkeervoorzieningen, stimuleren van evenementen en natuurbeheer). Juist Recreatie en Toerisme zijn beleidsterreinen waarbinnen gemeenten kunnen optreden.

Wil er sprake zijn van een goed ontwikkeld toeristisch product in Drenthe, dan dient er sprake te zijn van een duidelijke samenhang en afstemming tussen de diverse gemeenten. Een toerist kent immers geen grenzen en ziet niet waar gemeente/provinciegrenzen ophouden. Bovengemeentelijke beleidsontwikkeling is dan ook hier zeker een voorwaarde voor succes.

Uitvoering van toeristisch beleid zonder dat gemeenten zelf actief in de ontwikkeling van dit beleid participeren is niet mogelijk. Gemeenten zullen ook invloed moeten blijven uitoefenen op de besluitvorming en de activiteiten gelet op het belang van de sector.

Het is zaak op een actieve wijze in te blijven spelen op het toenemend economisch en maatschappelijk belang van Recreatie en Toerisme. Het Recreatieschap Drenthe is hiervoor een effectief en efficiënt instrument.

5. Voorstel

Wij stellen u voor de begroting 2016 vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur

Verplichte paragrafen

1. **Weerstandvermogen**
2. **Financiering**
3. **Verbonden partijen**
4. **Grondbeleid**

1. Weerstandvermogen

Algemeen

Onder dit begrip verstaat het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) het verband tussen weerstandscapaciteit en de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor onze financiële positie.

De huidige omvang van de algemene reserve (per 31-12-2014 € 93.463) is gezien de omvang van de activiteiten en huidige inzichten beperkt voldoende.

Balansrisico's

Dit betreft o.a. openstaande vorderingen, afschrijvingsmethodiek op activa etc. Gezien het bedrag en van welke organisatie c.q. bedrijf wij een vordering hebben openstaan, zullen deze vorderingen niet lang "openstaan" (het zijn vorderingen met een legitieme basis). Betreffende de gehanteerde afschrijvingsmethodiek is grotendeels aansluiting gezocht bij de gemeentelijke uitgangspunten.

Gerechtelijke procedures

Op dit moment worden geen juridische procedures door of tegen de gemeenschappelijke regeling gevoerd.

Garanties

Op dit moment garanderen wij geen geldleningen die aan derden zijn verstrekt.

Onderhoud sanitaire voorzieningen ten behoeve van de recreatievaart

In het kader van de bestrijding van de legionellabacterie vindt in het seizoen periodieke controle plaats. De fysieke toestand van de gebouwen is goed.

Coördinatie/projectverantwoording en uitvoering recreatief/toeristische projecten

Ook in 2016 en volgende jaren zullen projecten in uitvoering worden genomen. Deze projecten worden administratief en financieel verantwoord via een projectenadministratie. Door regelmatig overleg tussen de projectverantwoordelijke en de projectuitvoerende (juiste toepassing van de subsidievoorwaarden en de actualiteit van de projectadministratie), worden de financiële risico's tot een minimum beperkt.

Organisatie risico's

De omvang en opbouw van de organisatie (gering aantal medewerkers) evenals de hoge werkdruk, kunnen financiële risico's tot gevolg hebben. Deze ontwikkelingen worden door het bestuur en management nauwlettend gevolgd.

De financiële zaken worden kritisch gevolgd. Indien mogelijk wordt er bezuinigd zodat de nullijn kan worden vastgehouden.

Gezien het bovenstaande kunnen wij concluderen dat wij als gemeenschappelijke regeling geen risico's lopen die van grote materiële betekenis zijn.

2. Financiering

Algemeen

Het belangrijkste thema van de wet financiering decentrale overheden (wet Fido) is het inzicht geven in de treasuryfunctie bij decentrale overheden. De doelstellingen, richtlijnen en limieten van het voorgestane beleid zijn vastgelegd in het treasurystatuut. De treasuryparagraaf is één van de onderdelen waarmee de wetgever beoogd de transparantie en bestuurlijke beheersbaarheid van deze functie te bevorderen.

De wet Fido schrijft voor dat samen met de jaarstukken ook de overzichten met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet bij Gedeputeerde Staten moeten worden ingediend. Vanaf 2004 is geen sprake meer van een vaste schuld (langlopende lening), een overzicht betreffende de renterisiconorm is dan ook niet van toepassing.

De kasgeldlimiet (de ruimte voor korte financiering) wordt volgens de wet Fido bij aanvang van het kalenderjaar 2015 gesteld op 8,2%. Wij streven door een actief treasurymanagement (bevoorschotting subsidies etc.) onder de kasgeldlimiet te blijven.

3. Verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin het Recreatieschap Drenthe een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Het Recreatieschap Drenthe heeft 1 'verbonden partij'.

De 'verbonden partij' is de stichting Recreatievoorzieningen Drenthe. In 2008 is binnen de stichting gestart met de coördinerende taken voor de Tourist Info Drenthe in Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf.

4. Grondbeleid

Vanaf eind 1993 heeft het Recreatieschap Drenthe gronden in bezit. Deze gronden betreffen het Regionaal Geluidsportcentrum aan de Pottendijk te Emmer-Compascuum. Het centrum omvat:

- a. een regionaal motorcrosscentrum – groot ca. 10 ha;
- b. een provinciaal schietsportcentrum – groot ca. 15 ha.

Het motorcrossgedeelte wordt beheerd en geëxploiteerd door de motorvereniging Motodrôme Emmen. Het schietsportcentrum wordt beheerd en geëxploiteerd door de stichting Schiet- en Jachtsportcentrum Emmen. De gronden zijn voor 50 jaar in erfpacht aan genoemde organisaties uitgegeven. Jaarlijks ontvangen wij hiervoor erfpachtcanons (zie programmabegroting c.q. programmarekening). Deze canons worden jaarlijks geïndexeerd.

Programmabegroting

Categorie omschrijving		Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
Baten	Personeel	78.557	20.000	20.000
	Huisvesting	11.650	11.650	11.810
	Overige opbrengsten	55.656	11.500	14.700
	Projecten	629.564	p.m.	p.m.
	<i>subtotaal</i>	775.427	43.150	46.510
	Bijdrage gemeenten in exploitatie	597.256	597.241	597.149
	Fonds Recreatie en Toerisme	237.576	233.309	232.728
	<i>subtotaal</i>	834.832	830.550	829.877
	Totaal baten	<u>1.610.259</u>	<u>873.700</u>	<u>876.387</u>
Lasten	Personeel	522.442	484.566	516.814
	Huisvesting	56.466	57.045	60.186
	Onderhoud	54.938	38.500	42.000
	Overige uitgaven	15.343	11.500	9.000
	Bestuur	188	0	0
	Bureau	48.724	41.300	44.200
	Afschrijvingen	14.371	12.133	5.312
	Projecten	629.564	p.m.	p.m.
	<i>subtotaal</i>	1.342.036	645.043	677.511
	Fonds Recreatie en Toerisme	231.552	233.309	232.728
	Totaal lasten	<u>1.573.588</u>	<u>878.352</u>	<u>910.239</u>
	Saldo financieringsfunctie	729	1.000	1.000
	Resultaat voor bestemming	<u>37.400</u>	<u>-3.652</u>	<u>-32.852</u>
	Onttrekkingen aan reserves:			
	Bestemmingsres. personele inzet	51.427	15.852	35.852
	Bestemmingsres. vervoermiddelen	800	800	0
	Bestemmingsres. onderhoud	10.000	20.000	20.000
	Toevoegingen aan reserves:			
	Bestemmingsres. fonds R. & T.	6.023	0	0
	Bestemmingsres. personele inzet	33.000	23.000	23.000
	Bestemmingsres. onderhoud	0	10.000	0
	Bestemmingsres. infrastructuur	35.610	0	0
	Resultaat na bestemming	<u>24.994</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Baten		
Personeel		Totaal <u>20.000</u>
Dienstverlening St. Drentse Fiets 4Daagse	6.000	
Dienstverlening St. Recreatievoorzieningen Drenthe	6.000	
Dienstverlening St. Geopark	4.000	
Dienstverlening St. Internetplatform	4.000	
Dit betreft het voeren van de financiële administraties van de bovengenoemde stichtingen.		
Huisvesting		Totaal <u>11.810</u>
Erfpachtcanon regionaal geluidssportcentrum Pottendijk		
Jaarlijkse ontvangst van een erfpachtcanon van:		
Vereniging Motodrôme Emmen	2.195	
Stichting Schietsportcentrum Emmen	4.615	
Bijdrage loods uit onderhoud	5.000	
Vanuit de onderhoudskosten wordt een bijdrage gedaan voor de huur van de loods. De loods wordt gebruikt ten behoeve van de opslag voor onderhoud.		
Overige opbrengsten		Totaal <u>14.700</u>
Recreatiecongres	5.900	
Recreatiesociëteit	8.800	
Bijdrage gemeenten in exploitatie		Totaal <u>597.149</u>
Zie bijlage I.		
Fonds Recreatie en Toerisme		Totaal <u>232.728</u>
Bijdragen gemeenten projecten Recreatie en Toerisme		
Zie bijlage II en II-I.		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	<i>Raming excl. BTW</i>	<i>Raming excl. BTW</i>
Lasten		
Personeel		Totaal <u><u>516.814</u></u>
<i>Salarissen en sociale lasten</i>	510.264	
Het vaste personeel bestaat uit 13 medewerkers (7,65 fte's). De geraamde bruto salariskosten zijn gebaseerd op de salarisschalen geldend per 1 februari 2015. Daarbij is rekening gehouden met een stijgingspercentage van 1% (inschatting loonontwikkeling). Daarnaast is rekening gehouden met de toekenning van standaardperiodieken per 1 januari 2016. Per 1 januari 2016 zal er een nieuwe directeur worden aangesteld. De huidige directeur blijft voor 2 dagen per week betrokken bij het Recreatieschap Drenthe als projectcoördinator/adviseur (dit is een tijdelijke uitbreiding van de formatie).		
- Ten gunste van deze post vindt een onttrekking plaats vanuit de reserve flexibele personeelsinzet ad.35.852.		
<i>Overige personeelskosten</i>		
Geraamd wordt:		
Kosten P&O; administratie door gemeente Assen t.b.v. 13 medewerkers	2.600	
ARBO-bijdrage voor 13 medewerkers	1.950	
Overige personeelskosten	2.000	
Huisvesting		Totaal <u><u>60.186</u></u>
Huurkosten	35.666	
Energiekosten	10.000	
Onderhoud pand	750	
Schoonmaakkosten	4.100	
Huurkosten loods	6.170	
Overige huisvestingskosten	3.500	
Het Recreatieschap Drenthe is gevestigd in het voormalige gemeentehuis van Diever, Brink 4b.		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	<i>Raming excl. BTW</i>	<i>Raming excl. BTW</i>
<p>Het pand (benedenverdieping) wordt gehuurd van Vobeco beheer. Een deel wordt onderverhuurd aan de stichting Drentse Fiets 4Daagse en de stichting Recreatievoorzieningen Drenthe. De huisvestingskosten worden naar rato toegerekend.</p> <p>De loods (te Wijster) wordt gebruikt ten behoeve van de opslag voor onderhoudsmateriaal.</p>		
Onderhoud		Totaal <u><u>42.000</u></u>
<p>Betreft diverse zaken (w.o. wandel- en fietsroutes, fietsknooppuntennetwerk, geoparkbebording, ATB-routes, ruiterroutesstructuur, kosten wandelvrijwilligers towo's en toiletvoorzieningen). Het Recreatieschap Drenthe heeft via vele projecten een groot aantal voorzieningen gerealiseerd. Het onderhoud van een aantal daarvan komt voor rekening van het Recreatieschap Drenthe.</p>		
Overige uitgaven		Totaal <u><u>9.000</u></u>
Recreatiecongres	6.500	
Recreatiesociëteit	2.500	
<p>Jaarlijks wordt het recreatiecongres in eigen beheer georganiseerd. De Recreatiesociëteit Drenthe is een netwerk van meer dan 100 ondernemers en medewerkers van overheidsorganisaties in de recreatiesector. Vier keer per jaar komt deze sociëteit bijeen om de samenwerking te stimuleren.</p>		
Bestuur		Totaal <u><u>0</u></u>

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	<i>Raming excl. BTW</i>	<i>Raming excl. BTW</i>
Bureau		Totaal <u>44.200</u>
Portikosten	900	
Telefoon en fax	2.000	
Reis-, verblijf- en autokosten	7.500	
Kantoorbenodigdheden	2.000	
Kopieerkosten	1.600	
Leasekosten	1.200	
Kantinekosten	950	
Automatiseringskosten	5.500	
Documentatie en voorlichting	1.500	
Abonnementen/lidmaatschappen	750	
Bankkosten	400	
Verzekeringen (1)	9.300	
Accountantskosten	9.600	
Overige kosten	1.000	
<p>(1) dit betreft de volgende verzekeringen: fraude en beroving aansprakelijkheidsverzekeringen 2 dienstautoverzekeringen brandverzekeringen persoonlijke ongevallen- en ziekteverzekering</p>		
Kapitaal (zie bijlage III)		Totaal <u>5.312</u>
Afschrijvingen		
Fonds Recreatie en Toerisme		Totaal <u>232.728</u>
<p>Diverse projecten in het kader van recreatie en toerisme.</p>		
Saldo financieringsfunctie		Totaal <u>1.000</u>
<p>Rente rekening-courant BNG Deze rente-opbrengst over het banksaldo is een schatting.</p>		

Vervolg toelichting programmabegroting

Omschrijving	Raming excl. BTW	Raming excl. BTW
Onttrekkingen aan reserves		
Bestemmingsreserve personele inzet		Totaal <u>35.852</u>
Jaarlijks wordt een bedrag van € 15.852 onttrokken aan deze bestemmingsreserve. Er vindt een extra onttrekking plaats ten behoeve van de tijdelijke functie projectcoördinator/adviseur.		
Bestemmingsreserve vervoermiddelen		Totaal <u>0</u>
Bestemmingsreserve onderhoud		Totaal <u>20.000</u>
In verband met extra werkzaamheden in relatie tot bewegwijzering zullen er extra materiaalkosten zijn.		
Toevoegingen aan reserves		
Bestemmingsreserve fonds Recreatie & Toerisme		Totaal <u>0</u>
Bestemmingsreserve personele inzet		Totaal <u>23.000</u>
Jaarlijks wordt een deel van de bijdragen van de gemeenten toegevoegd aan de bestemmingsreserve personele inzet. Hierdoor kan flexibel worden ingespeeld op opkomende projecten/ontwikkelingen.		
Bestemmingsreserve onderhoud		Totaal <u>0</u>
Bestemmingsreserve infrastructuur		Totaal <u>0</u>

Bijlage I

Bijdragen gemeenten 2016 in de exploitatiekosten volgens bestaande bijdrageregeling.

Gemeente:	in %	Rekening	Begroting	Begroting
		2014	2015	2016
Aa en Hunze	7,75%	43.058	43.057	43.049
Assen	7,50%	41.669	41.668	41.661
Borger-Odoorn	8,00%	44.447	44.446	44.439
Coevorden	9,25%	51.392	51.391	51.383
De Wolden	6,75%	37.502	37.501	37.495
Emmen	18,00%	100.006	100.003	99.988
Hoogeveen	8,00%	44.447	44.446	44.439
Meppel	4,00%	22.223	22.223	22.220
Midden-Drenthe	10,00%	55.559	55.557	55.549
Noordenveld	7,25%	40.280	40.279	40.273
Ooststellingwerf	7,50%	41.669	41.668	41.662
Tynaarlo	6,25%	34.724	34.723	34.718
Westerveld	7,25%	40.280	40.279	40.273
Totaal	107,50%	597.256	597.241	597.149

Bijlage II

Fonds Recreatie en Toerisme van het Recreatieschap Drenthe per 1 januari 2016

<u>Gemeente</u>	<u>Overnachtingen</u>	<u>Dagrecreatie</u>	<u>Verblijfsrecre.</u>	<u>Vast bedrag</u>	<u>Subtotaal</u>
Aa en Hunze	986.000	9.303	18.330	10.000	37.633
Assen	322.424	9.303	3.586	10.000	22.889
Borger-Odoorn	1.027.853	9.303	19.864	10.000	39.167
Coevorden	1.228.886	9.303	27.905	10.000	47.208
De Wolden	291.145	9.303	3.117	10.000	22.420
Emmen	340.493	9.303	3.857	10.000	23.160
Hoogeveen	92.165	9.303	922	10.000	20.225
Meppel	0	9.303	0	10.000	19.303
Midden-Drenthe	794.690	9.303	12.591	10.000	31.894
Noordenveld	221.901	9.303	2.219	10.000	21.522
Ooststellingwerf	243.000	9.303	2.430	10.000	21.733
Tynaarlo	314.542	9.303	3.468	10.000	22.771
Westerveld	769.000	9.303	11.820	10.000	31.123
Totaal	6.632.099	120.939	110.109	130.000	361.048

Vaste bijdrage dagrecreatie 120.939

Staffel aantal overnachtingen (verblijfsrecreatie)

1e 250.000	0,010
2e 250.000	0,015
3e 250.000	0,020
4e 250.000	0,030
5e 250.000	0,040
6e 250.000	0,050
7e 250.000	0,060

Vast bedrag besloten in AB vergadering d.d. 12 maart 2008 130.000

Bijlage II-I

Wijziging in verband met bezuiniging van 10%.

Gemeente	Voor bezuiniging			Bezuiniging 10% van totaal	Extra bezuiniging vaste bijdr. Fonds R&T	Na bezuiniging		
	Exploitatie- kosten	Bijdrage Fonds R&T	Totaal			Bijdrage 2016	Exploitatie- kosten	Bijdrage Fonds R&T
Aa en Hunze	43.049	37.633	80.682	8.068	2.500	70.114	43.049	27.065
Assen	41.661	22.889	64.550	6.455	2.500	55.595	41.661	13.934
Borger-Odoorn	44.439	39.167	83.606	8.361	2.500	72.745	44.439	28.306
Coevorden	51.383	47.208	98.591	9.859	2.500	86.232	51.383	34.849
De Wolden	37.495	22.420	59.914	5.991	2.500	51.423	37.495	13.928
Emmen	99.988	23.160	123.148	12.315	2.500	108.333	99.988	8.345
Hoogeveen	44.439	20.225	64.664	6.466	2.500	55.698	44.439	11.259
Meppel	22.220	19.303	41.523	4.152	2.500	34.871	22.220	12.651
Midden-Drenthe	55.549	31.894	87.443	8.744	2.500	76.199	55.549	20.650
Noordenveld	40.273	21.522	61.795	6.180	2.500	53.115	40.273	12.842
Ooststellingwerf	41.662	21.733	63.395	6.340	2.500	54.555	41.662	12.893
Tynaarlo	34.718	22.771	57.489	5.749	2.500	49.240	34.718	14.523
Westerveld	40.273	31.123	71.396	7.140	2.500	61.756	40.273	21.483
Totaal	597.149	361.048	958.196	95.820	32.500	829.876	597.149	232.728

Bijlage III

Investeringsstaat

Omschrijving	Datum	Aanschaf				Afschrijving							
		bedrag	vermeer- deringen	vermin- deringen	totaal	%	totaal per 1 januari	boek- jaar 2016	boek- waarde 1 januari	boek- waarde 31 dec.	rest- waarde 1 januari	rest- waarde 31 dec.	
Vervoermiddelen													
Volkswagen 3-VLX-11	1-03-11	19.708			19.708	20,00	16.149	559	3.559	3.000	3.000	3.000	
Volkswagen 5-VZK-31	16-10-12	20.250			20.250	20,00	11.213	3.450	9.037	5.587	3.000	3.000	
Kantoorinventaris													
Kantoormeubilair	6-02-09	1.245			1.245	10,00	854	125	391	266	0	0	
Telefooncentrale	1-10-10	11.776			11.776	10,00	6.184	1.178	5.592	4.414	0	0	
Totaal		52.979			52.979		34.400	5.312	18.579	13.267	6.000	6.000	

Bijlage IV

Meerjarenraming 2015-2019

	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Baten						
Personeel	78.557	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Huisvesting	11.650	11.650	11.810	12.046	12.287	12.533
Overige opbrengsten	55.656	11.500	14.700	14.700	14.700	14.700
Projecten	629.564	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Subtotaal</i>	<u>775.426</u>	<u>43.150</u>	<u>46.510</u>	<u>46.746</u>	<u>46.987</u>	<u>47.233</u>
Bijdrage gemeenten in exploitatie	597.256	597.241	597.149	599.652	600.203	600.763
Fonds Recreatie en Toerisme	237.576	233.309	232.728	232.728	232.728	232.728
<i>Subtotaal</i>	<u>834.832</u>	<u>830.550</u>	<u>829.877</u>	<u>832.380</u>	<u>832.932</u>	<u>833.491</u>
Totaal baten	<u>1.610.259</u>	<u>873.700</u>	<u>876.387</u>	<u>879.126</u>	<u>879.919</u>	<u>880.724</u>
Personeel	522.442	484.566	516.814	524.566	532.434	540.421
Huisvesting	56.466	57.045	60.186	61.390	62.618	63.869
Onderhoud	54.938	38.500	42.000	35.782	27.478	19.046
	15.343	11.500	9.000	9.000	9.000	9.000
Bestuur	188	0	0	0	0	0
Bureau	48.724	41.300	44.200	44.200	44.200	44.200
Afschrijvingen	14.371	12.133	5.312	5.312	5.312	5.312
Projecten	629.564	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Fonds Recreatie en Toerisme	231.552	233.309	232.728	232.728	232.728	232.728
Totaal lasten	<u>1.573.588</u>	<u>878.352</u>	<u>910.239</u>	<u>912.978</u>	<u>913.770</u>	<u>914.576</u>
Saldo financieringsfunctie	729	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Resultaat voor bestemming	<u>37.400</u>	<u>-3.652</u>	<u>-32.852</u>	<u>-32.852</u>	<u>-32.852</u>	<u>-32.852</u>
Onttrekkingen aan reserves:						
Bestemmingsreserve personele inzet	51.427	15.852	35.852	35.852	35.852	35.852
Bestemmingsreserve vervoermiddelen	800	800	0	0	0	0
Bestemmingsreserve onderhoud	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Toevoegingen aan reserves:						
Bestemmingsreserve fonds R&T	6.023	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personele inzet	33.000	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Bestemmingsreserve onderhoud	0	10.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve infrastructuur	35.610	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	<u>24.994</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Bijlage V

Begrotingsgegevens ten behoeve van het BBV

Statutaire naam	Recreatieschap Drenthe
Vestigingsplaats	Diever
Rechtsvorm	Publiekrechtelijke Rechtspersoon: Openbaar Lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling
Activiteit	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme.
Geraamd Eigen Vermogen 1-1-2016	€ 618.261
Geraamd Eigen Vermogen 31-12-2016	€ 585.409
Geraamd Vreemd Vermogen 1-1-2016 (kortlopend Vreemd Vermogen)	€ 605.503
Geraamd Vreemd Vermogen 31-12-2016 (kortlopend Vreemd Vermogen)	€ 605.503
Geraamde resultaat 2016 (resultaat na bestemming)	€ 0